

Spoznajme sa 2023

Cieľom grantového programu „Spoznajme sa“ je podporiť sociálnu súdržnosť a inklúziu komunít žijúcich v meste Nitra, ako aj zvýšiť občiansku participáciu skupín občanov ohrozených sociálnym vylúčením, najmä ukrajinských odídencov. Partnermi programu sú organizácia UNICEF a mesto Nitra. Podporu v roku 2023 získalo 23 projektov v celkovej výške 56 666 €.

PRVÉ KOLO VÝZVY

1. Tam, kde žili ľudia - Združenie na záchranu stredovekého architektonického dedičstva nitrianskeho kraja - LEUSTACH – 3 000 €

OZ LEUSTACH už 19 rokov pracuje s mládežou pri obnove hradu Hrušov, vytvára vzdelávacie aktivity zamerané na popularizáciu archeológie a histórie Nitrianskeho kraja. V rámci projektu zorganizovali päť zážitkových víkendových workshopov a jeden týždňový archeologický workshop pre žiakov ZŠ a študentov SŠ a VŠ (ukrajinských odídencov a ich slovenských spolužiakov), ktoré účastníkom umožnili na vlastnej koži spozať miesto, kde kedysi žili ľudia, ako pracujú dobrovoľníci, aby ho mohli uchovať pre budúce generácie. Priamou účasťou na archeologickom výskume a záchranných práciach spoznali regionálne dejiny, stredovekú architektúru i hmotnú kultúru hradu Hrušov. Spolu vytvorili súbor edukačných pracovných listov, ktoré im pomohli zopakovať si informácie z workshopov a rozšíriť si odborný slovník z histórie a archeológie. Takto spoločne strávený čas poskytol priestor pre lepšie začlenenie detí a mládeže z Ukrajiny do kolektívu, eliminoval jazykovú bariéru a zvýšil úroveň vedomostí o kultúre a histórii Slovenska. Grant použili na ubytovanie, stravu a občerstvenie účastníkov, grafiku a tlač edukačných materiálov, zošitov a prac. listov.

2. ID klub - bezpečné inkluzívne miesto pre všetkých mladých ľudí - IPčko o.z.– 1 000 €

ID klub je inovatívny koncept neformálnej psychologickej pomoci pre mladých ľudí. Vznikol, aby mladí ľudia, ktorým je ľahko, ale aj tí, ktorí majú šťastné dni, mali na svete miesto, kde môžu dostať anonymnú a bezplatnú odbornú psychologickú pomoc, zažiť záujem, zábavu, podporu, rozvoj a nový štart. V rámci projektu v ID klube psychológovia a psychologicky spoločne s mladými ľuďmi zo Slovenska aj Ukrajiny realizovali komunitný, bezbariérový, bezpečný a inkluzívny podporný a rozvojový program s cieľom vzájomného spoznania sa, budovania identity, učenia sa úcte k sebe samým aj k iným, objavovania,

formovania a skúmania svojho JA. Zámerom bolo vytvoriť prostredie pre každého, aby sa cítil zahrnutý a podporovaný. V rámci projektu organizovali 4x do týždňa osobnostno-rozvojový a sociálny program pre mladých ľudí. Ponúkli im rôzne zážitkové, preventívne, rozvojové aktivity, diskusie, workshopy, koncerty, umělecké aktivity, terapie, vzdelávania, spoločenské hry, turnaje, kvízy, stand up, karaoke, filmové večery, chill zónu, komunikáciu s psychológmi. V ID klube pôsobia ukrajinsky hovoriaci psychológovia alebo tlmočníci slovenského a ukrajinského jazyka. Počas realizácie projektu sa na aktivitách zúčastnilo 336 mladých ľudí. Z toho 110 mladých ľudí do 30 rokov bolo z Ukrajiny. Z celkového počtu 336 zúčastnených bolo 26 so zdravotným znevýhodnením. Okrem počtu mladých ľudí do 30 rokov, ktorí sa zúčastnili priamo na aktivitách v ID klube, počas realizácie projektu zrealizovali viac ako 1500 poradenských a krízových intervencí v klube a v centre krízovej intervencie Káčko Nitra, pričom viac ako 440 ich bolo s ľud'mi z Ukrajiny. Veria, že v neformálnej komunité ID KLUBU aj nadľaď nájdu jeho návštevníci a návštevníčky pocit bezpečia, odbornú psychologickú pomoc, inšpiráciu a rast. Grant použili na honoráre za program, a materiál na workshopy.

3. Ahoj slovenčina - Spojená škola internátna, Červeňova 42, Nitra – 2 835 €

Žiaci s autizmom z Ukrajiny, ktorí sa vzdelávajú v škole, zápasia nielen s komunikačnou bariérou, ale najmä s limitmi vyplývajúcimi z ich diagnózy. Adaptácia v novom prostredí je pre nich omnoho náročnejšia, ako pre ich zdravých kamarátov a učebný proces je determinovaný množstvom špecifík. Agresívne prejavy v ich správaní, neporozumenie základným požiadavkám, absentujúci funkčný jazyk a nepochopenia novým edukačným pravidlám bývajú spúšťačom nepredvídateľných reakcií ovplyvňujúcich aj ich spolužiakov. Zaobstaraním edukačných pomôcok, ktoré uľahčili vzájomnú komunikáciu a orientáciu žiakov v prostredí školy, pomohol projekt deťom, rodičom a pedagógom zvládať každodenné situácie a l'ahšie sa adaptovať na edukačný proces. V rámci projektu pre deti z Ukrajiny vytvorili realizátori didaktický materiál, ktorý im pomáha priblížiť sa k ich rovesníkom v škole a rodičom pomáha vo vzájomnej komunikácii so školou. Špeciálnymi pomôckami zjednodušili a vizualizovali učebný proces u detí predškolského a školského veku, sfunkčnili tieto deti v novom prostredí a vytvorili u nich pocit pokojného miesta, kde môžu prijímať nové poznatky a vedomosti. Merateľným ukazovateľom výsledku projektu bol nárast aktívnej a pasívnej slovnej zásoby u všetkých ukrajinských účastníkov. Každý pedagóg dieťaťa/žiaka disponuje portfóliom so záznamom slov, pokynov, promtov, ktoré "jeho dieťa" ovláda, a s akým slovníkom do projektu vstupovalo. V rámci projektu boli organizované 4 otvorené vyučovacie hodiny pre rodičov žiakov a ich súrodencov. Vybrané učebné predmety boli pre školský rok 2023/24 obohatené o jednotlivé nové edukačné postupy - práca s názorným didaktickým materiálom. Grant použili na kúpu špeciálnych učebných a terapeutických pomôcok.

4. Podpora sociálne a spoločensky ohrozených skupín občanov nášho mesta - Zápasnícky klub Corgoň Nitra, o. z. – 3 000 €

OZ ZK Corgoň Nitra má bohaté skúsenosti s prácou s deťmi a mládežou a vidí veľkú potrebu pri združovaní, vzájomnom spoznávaní sa a podpory sociálnej inkluzie zraniteľných skupín, s ktorými je v každodennej kontakte. Popri svojej činnosti s deťmi organizujú rôzne podujatia s aktivity so zapojením ukrajinských občanov a hlavne detí ohrozených sociálnym vylúčením. Pomocou

projektu chceli zblížiť ukrajinskú komunitu s občanmi mesta, ktorých rozdeľuje najmä sociálna a kultúrna bariéra. Deti ukrajinských odídencov, ale aj pristáhovalcov, nemajú často finančné prostriedky na rôzne klubové športové a spoločenské aktivity, častokrát ani na základné členské poplatky, ktoré v klube hradia členovia. Preto je ich adaptácia a spoznávanie sa ľahko realizovateľné. Spoločné pobytu detí zo SR a UA urýchlili a podporili inkluziu medzi týchto dvomi skupinami. Prostredníctvom detí sa začali zblížovať aj celé rodiny, vznikli nové priateľstvá, a takto podporili priaznivé spolunažívanie týchto dvoch, doteraz oddelených, skupín občanov. Projekt sa skladal z viacerých aktivít: súťažné a športové popoludnie spojené s opekačkou a gulášom, letné sústredenie detí na Štrbskom plese, letný tábor v Uhrovci, denný tábor v Nitre - akcia "prespávačka"... Grant použili na cestovné, ubytovanie, trofeje do súťaží, nákup potravín (guláš, opekačka, olovrant, desiata...), stravu v dennom tábore, ozvučenie akcií...

5. Ako sa žilo na Veľkej Morave – Ponitrianske múzeum v Nitre – 2 254 €

Cieľom projektu bolo uskutočnenie výstavy a interaktívneho programu, ktorý bol určený pre organizované kolektívy i bežnú verejnosť, rodiny s deťmi, školy, letné tábory, návštevníkov a domácich i zahraničných turistov. Program, prostredníctvom interaktívnych prvkov, vtiahol návštevníkov do obdobia Veľkej Moravy, zážitkovou formou sa oboznámili so životom vo Veľkej Morave. Deti si získané vedomosti mohli zopakovať a preveriť v pracovných listoch. Program zároveň ponúkal možnosť kreatívneho workshopu, na ktorom si mohli účastníci vyskúšať vyrobiť si svoj vlastný veľkomoravský šperk, odnieť si ho so sebou domov a oboznámiť sa s textami a literatúrou popisujúcou život Cyrila a Metoda. Workshopová dielňa sa tak stala i miestom stretávania malých bádateľov, získavania nových informácií a výmeny skúseností. Projekt poskytol cieľovej skupine – detskému návštevníkovi a ukrajinským odídencom, bývajúcim v Nitre a okolí, možnosť spoznať dejiny Veľkej Moravy a význam príchodu Cyrila a Metoda na naše územie. Zážitkovou formou vtiahol do dejaka každého návštevníka, umožnil mu lepšie pochopiť dejinné súvislosti nášho mesta a regiónu v príjemnom prostredí workshopovej dielne. Program bol upravený aj pre ukrajinsky hovoriačich návštevníkov, formou sprievodného slova a textu. Ukrajinskú verejnosť oslovteli prostredníctvom škôl (newsletter, sociálne siete, osobný kontakt), spolupracujúcich partnerov - UKF KARCH a partnerov múzea - TIC, CVČ Domino. Edukačné materiály boli sprístupnené aj v ukrajinskom jazyku, k ich prekladu priebežne vypomáhali ukrajinskí študenti UKF z Katedry archeológie v rámci brigádnickej činnosti. Grant sa použil na kúpu materiálu a vybavenia tvorivej dielne, projekčnú veľkoformátovú fóliu, tlač bannerov.

6. Deň materských škôl – P. Horváthová, K. Galová, K. Kudriová – 2 400 €

Cieľom projektu bolo zrealizovanie podujatia, ktorým chceli predkladatelia pomôcť integrovať ukrajinské a rómske deti, navštevujúce MŠ v Nitre, medzi deti majoritnej populácie. Okrem spoločného zábavného dopoludnia chceli týchto podujatím ukázať možnosti volnočasových a športových aktivít. Vzhľadom na jazykovú bariéru ukrajinských detí bolo pridanou hodnotou aj posilňovanie znalosti slovenského jazyka, ktorá bola u ukrajinských, ale aj rómskych detí v

predškolskom veku, značne obmedzená, a slovensky nevedeli takmer vôbec. Sprievodným programom a jednou časťou Dňa materských škôl bola prezentácia športových klubov pôsobiacich v Nitre (gymnastky, karate klub, zápasníci...). Prezentovali svoju činnosť ukážkou svojej práce, prezentáciou úspešných športovcov a pre zúčastnené deti pripravili aj športové aktivity. To pomohlo deťom minorít spárovať sa s miestnymi kamarátmi, pedagógmi, trénermi, ktorí im mohli pomôcť a predstaviť ich ostatným. Zapojenie sa do umenia a športu poskytlo deťom príležitosť preukázať svoje zručnosti a talenty. Boli vedené k rešpektovaniu odlišností, k spolupráci a videli, že byť iný je niečo úplne prirodzené a neznamená to, že je to nesprávne, niečo, čoho sa treba obávať alebo strániť. Toto bolo jednou z výziev aj úloh súčasnej školy, nakoľko integrácia a rešpektovanie iných je aktuálnym problémom celej spoločnosti. Práve preto je potrebné v tomto smere pracovať s deťmi od útleho veku. Grant sa využil na materiálno-technické vybavenie stanovišť, odmeny pre súťažiacich a zúčastnené MŠ, propagáciu.

7. Hudobné piatky v CAWCE - Komunitné centrum, o.z. – 3 000 €

Zámerom projektu bolo vytvoriť podmienky pre vzájomnú interakciu medzi majoritným obyvateľstvom mesta a ľud'mi, ktorí utiekli pred vojnovým konfliktom na Ukrajine a rozhodli sa zostať žiť alebo pracovať v meste Nitra. Aktivitami projektu chceli napomôcť ľud'om z Ukrajiny vybudovať nové, ale najmä prirodzené sociálne vzťahy s bežným obyvateľstvom, prostredníctvom organizovania série kultúrno-spoločenských podujatí, ktoré sa realizovali v priestoroch spoločenskej sály Komunitného centra v Nitre. Konkrétnie bolo realizovaných 8 koncertov profesionálnych aj amatérskych hudobných skupín zo Slovenska, ale aj z Maďarska, Česka a Ukrajiny. Postupnou realizáciou aktivít predloženého projektu vytvorili na sídlisku Klokočina tradíciu piatkových klubových hudobných večerov. Rôznorodá dramaturgia večerov a pravidelný program vytvoril na jednej strane podmienky pre sprostredkovanie kultúrneho umeleckého zážitku obyvateľom sídliska Klokočina, a na druhej strane priestor pre prirodzené budovanie vzájomných vzťahov medzi rôznymi sociálnymi skupinami. Komunitné centrum bolo aktívne zainteresované do riešenia problémov súvisiacich s pristáhovaním ukrajinských obyvateľov do mesta od jeho počiatku. V spolupráci s Materským centrom Klokanček v júli 2022 odštartovalo projekt Detského letného klubu pre ukrajinské deti (3-6 rokov). Vďaka tejto aktivite Komunitné centrum začala pravidelne navštevovať komunita ukrajinských odídencov. Grant sa použil na honoráre a cestovné pre umelcov.

8. Krajina dobra - Diecézna charita Nitra – 3 000 €

Diecézna charita Nitra vytvorila v rámci Centra pomoci pre Ukrajinu komplexný program podpory s názvom „Krajina dobra“ a miesto stretnávania sa pre rôzne vekové kategórie odídencov z Ukrajiny, s programom zameraným na spoznávanie kultúr a zblížovanie komunit žijúcich v meste Nitra. Zahŕňal tvorivé dielne a denné programy pre všetky vekové kategórie, ktoré boli zamerané na komplexný rozvoj psychomotorických zručností detí, s prvkami muzikoterapie, arteterapie, divadelného klubu a športových aktivít. Súčasťou programu bolo aj spoznávanie okolia Nitry. Projekt nadviazal na aktivity, ktoré v rámci Centra pomoci Ukrajine realizovali doteraz, predovšetkým na podporné psychoterapeutické stretnutia a kurz floristiky, ktorý vytváral priestor

pre ergoterapiu a uvoľňovanie napäťia z vojny. Výsledkom projektu bol komplexný program rôznych komunitných aktivít, zameraných na všetky vekové kategórie - deti, adolescenti, matky, seniori. Aktivity boli realizované s aktívnou participáciou ukrajinských odídencov. Zámerom bolo búranie bariér a predsudkov, ktoré častokrát vychádzali z dezinformácií a neznalosti a spôsobovali, že utečenci boli ohrození sociálnym vylúčením. Grant sa použil na prepravu na exkurziu, materiály - športové náradie, vybavenie na športové aktivity, spoločenské hry, hračky a edukačné pomôcky pre deti, kreatívne a dekoratívne potreby na tvorivé a divadelné dielne, občerstvenie, mobilnú klimatizáciu, propagačné materiály...

9. Vytvorenie priestoru na realizovanie aktivít slúžiacich k rozvoju mäkkých zručností (soft skills) - Piaristická spojená škola sv. Jozefa Kalazanského – 3 000 €

Cieľom projektu bolo vytvoriť podporujúci, interaktívny a inkluzívny priestor, ktorý bude slúžiť na realizáciu aktivít smerujúcich k rozvoju mäkkých zručností, tzv. terapeutickú miestnosť. Autori projektu chceli vybudovať bezpečné a podporujúce prostredie v školskom prostredí, kde by deti trávili veľkú časť svojho dňa. Zámerom bolo aj organizovanie pravidelných školení, workshopov a stretnutí. Potenciál tejto miestnosti videli aj vo vytvorení bezpečného prostredia pre organizáciu komunitných kruhov pre žiakov - podporné stretnutia, ranné kruhy, tematické stretnutia, stretnutia podporujúce desegregáciu (žiaci so ŠVVP, žiaci prichádzajúci z iných krajín...).

Vo vzťahu k ukrajinským žiakom - odídencom videli význam v organizovaní cielených stretnutí, smerujúcich práve k začleneniu sa medzi spolužiakov, do rovesníckych skupín - cez spoločné aktivity, spoločne strávené chvíle, hlbšie spoznanie sa, ale tiež aj v sebapoznaní sa. Terapeutická miestnosť poskytuje bezpečný a dôverný priestor, kde žiaci môžu vyjadriť svoje emócie, zdieľať svoje skúsenosti a pracovať na ich riešení s triednym učiteľom, či odborným zamestnancom z podporného tímu. Grant sa použil na materiál potrebný k vytvoreniu a zariadeniu miestnosti.

10. Spevácky a klavírny koncert ukrajinských pedagógov - Spoločnosť Heleny Madariovej, o.z. – 700 €

Projekt bol zameraný na poskytnutie umeleckého priestoru a morálnej podpory umelcom a pedagógom, ktorí museli opustiť svoje domovy kvôli vojne. Podstatou bolo organizovanie večerného koncertu klasickej hudby, ktorý bol zložený z klavírnych skladieb a operných piesní ukrajinského i svetového repertoáru a predstavil kvalitných, vzdelaných a odhodlaných interpretov - dve klaviristky a jednu opernú speváčku z Ukrajiny, ktoré sa, navzdory ľažkej životnej situácii, odhodlali nadalej šíriť lásku a slobodu cez hudbu. Cieľom projektu bolo poskytnúť možnosť sebarealizácie výnimočným umelkyniam formou verejného vystúpenia a dať tak pocit slobody a spolupatričnosti s ľuďmi, ktorých postihol ľažký osud. Keďže ukrajinskí odídenci nemali žiadne zásadné možnosti ukázať svoje umenie verejnosti, koncert bol prostriedkom, ako mohli nielen predviesť pred publikom svoj talent, ale zároveň aspoň na chvíľu zabudnúť na hrôzy, ktoré

prednedávnom zažili a stále zažívajú. Ich odlúčenie od rodín či priateľov mohol aspoň na pári chvíľ prehlušiť potlesk, ktorý dostali od veľmi prajného nitrianskeho obecenstva v rámci večerného koncertu počas Nitrianskej hudobnej jesene v nitrianskej Synagóge. Doplnkovým podujatím bola diskusia s interpretkami po skončení samotného koncertu. Grant sa použil na honoráre troch umelkýň a bulletiny pre divákov, ktoré obsahovali informácie o umelcoch, ich životný príbeh, pári slov o ich živote na Slovensku, tvorbe i práci.

11. Úvodný kurz slovenského jazyka a kultúry pre ukrajinských študentov UKF - Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre - Filozofická fakulta – 1 312 €

Na UKF v Nitre sa výučba väčšiny študijných programov realizovala v slovenskom jazyku, a keďže každým rokom evidovali významný nárast v počte novoprijatých ukrajinských študentov, FF UKF pre nich pripravovala Úvodný kurz slovenského jazyka a kultúry, ktorý prebiehal v období ešte pred začiatkom semestra. Súčasťou kurzu bola nielen intenzívna jazyková príprava, ale aj spoznávanie mesta Nitry, súvislosti medzi jazykom, literatúrou, históriou, kultúrou a spoločenským dianím. Realizáciou tohto kurzu chceli predkladatelia uľahčiť ukrajinským študentom nástup na štúdium na UKF a pomôcť im so sociálnym začlenením, vytvorením priestoru, kde sa navzájom spoznávajú, nadväzujú nové kontakty, či priateľstvá, oboznámia sa s kultúrno-spoločenským životom i možnosťami na využívanie volného času v Nitre. Kurz prebiehal od 18. do 22. septembra 2023 súbežne v 5 skupinách (max. 25 študentov v skupine). Grant bol použitý predovšetkým na honoráre lektorov, sprevodcu a zabezpečenie interkultúrnych workshopov a občerstvenia (pre 1 kurz, ostatné 4 skupiny mali vykryté z iných zdrojov).

12. Nitra pre všetkých - NR94901. o.z. – 2 900 €

Mesto Nitra zaznamenalo viacero vln príchodu cudzincov. Posledná bola spôsobená vypuknutím vojenského konfliktu na Ukrajine. Príchod cudzincov vyvolal u miestneho obyvateľstva obavy zo straty práce a strach z miešania kultúr. Preto chceli autori projektu prostredníctvom projektu zblížiť ľudí rôznych národností žijúcich v meste Nitra, odstrániť predsudky plynúce z odlišnosti kultúr, integrovať cudzincov do majoritnej spoločnosti, odstrániť jazykovú bariéru. Zrealizovali podujatie zamerané na zlepšenie spolunažívania cudzincov, menší a majority, prostredníctvom spoznávania ich národných kuchýň a kultúry. Na podujatí boli predstavené ukrajinské, maďarské a slovenské národné jedlá. Tie pripravovali zástupcovia uvedených komunit priamo na mieste. Zároveň bol pripravený kultúrny program - vystúpenie umelcov rôznych žánrov, vďaka ktorým sa predstavila ukrajinská, maďarská a slovenská kultúra, a tiež aktivity pre rodiny s deťmi. Podujatie bolo realizované v priestoroch dopravného ihriska na Chrenovej, kde sa v minulosti vytvorila tradícia podobných podujatí. Grant použili na honoráre účinkujúcich - 3 x hudobná skupina, potraviny na prípravu národných jedál, prenájom párty stanov, ozvučenie, grafiku a tlač propag. materiálov.

13. Spoznajme a zblížme sa s komunitou v Nitre - Zväz zdravotne postihnutých Nitrianskeho kraja, o.z. – 2 540 €

Projekt bol orientovaný na vytváranie kontaktov a vzájomné spoznávanie sa členov OZ s komunitou ukrajinských odídencov, s ktorými chceli nadviazať spoluprácu v rôznych oblastiach - vystúpenie ukrajinských občanov a detí na plánovaných podujatiach (napr.: deti z hudobnej školy - harmonika, klavír, spev, prehliadka ukrajinských krojov, výstava maľovaných obrazov a karikatúr...), začleniť odídencov do krúžku paličkárok a naučiť ich túto činnosť, zahrnúť ich do športových dní a súťaží - bowling, petang, organizovať spoločné jednodňové výlety - spoznaj Slovensko: mestá, hrady a iné kultúrne pamiatky, turistika, vytvoriť krúžok ručných prác a pod. Projektom chceli riešiť vzájomné spoznávanie sa, komunikáciu a vzájomné informovanie o krajinách Slovensko-Ukrajina. Aktívnejšie a rýchlejšie prekonať rečovú bariéru medzi ukrajinskými a našimi seniormi. Plánované aktivity boli realizované v: Dome Matice slovenskej v Nitre – spoločné posedenie, Regionálnej správe a údržbe ciest Nitra a.s.- krúžok paličkovania, v zariadeniach s bowlingovou dráhou, ihrisku pre petang pri rieke Nitra, v okolí mesta Nitra a v okolí mesta Banská Štiavnica. Grant použili na cestovné do Banskej Štiavnice, materiál na kurzy, občerstvenie, vstupné poplatky na externé aktivity, ...

14. Knižnica vecí - Slovenský Skauting, 23. zbor Nitrava Nitra, o.z. – 600 €

"Veci by mali byť využívané a ľudia by mali byť milovaní, nie opačne." Knižnicou vecí chceli predkladatelia projektu dosiahnuť, aby si u nich ľudia mohli požičať veci, ktoré si z ekonomických alebo iných dôvodov nedokázali zakúpiť. Alebo naopak, aby si ich mohli otestovať pred zakúpením, či im budú vyhovovať. Ďalej chceli do knižnice získať veci, ktoré by mohli využiť na konanie dobra (odídenci z Ukrajiny, ...). Inventár knižnice slúži nielen ako požičovňa počas roka, ale aj ako materiálno-technické vybavenie pre podujatia skautského zboru (aktivity pre deti a mládež pod vedením dobrovoľníkov, príležitostné podujatia pre verejnosť a iné). Výsledkom projektu bolo zriadenie "knižnice vecí", ktorá bola lokalizovaná v priestoroch skautskej klubovne, a ktorú môžu využívať nielen skauti a skautky a ich rodiny, ale aj okolitá susedská komunita a širšia verejnosť. Prevádzka knižnice vecí pokračuje aj po skončení aktivít v grantovom projekte. Príležitostne dopĺňajú inventár, ktorý je dostupný rovnako, ako počas konania projektových aktivít. Grant použili na materiálne vybavenie „knižnice vecí“ (napr. spacáky, hrnce, termosky s kohútom, feratová sada...).

15. Preukazujme ľudskosť ochotou sa spoznávať - Centrum pre rodinu - Nitra – 2 125 €

Projektom chceli predkladatelia začleniť ukrajinských návštevníkov a návštevníčky ich miesta humanitárnej pomoci v hale pri kostole na Klokočine do "normálneho života" v rámci aktivít Centra pre rodinu. Zámerom bolo zlepšiť užívateľský komfort v hale a zlepšením materiálneho vybavenia posilniť prevádzku humanitárnej pomoci, dobročinných búrz i športovania v tomto priestore. V rámci integrácie pozývali odídencov na ich podujatia, resp. tie, na ktorých sa zúčastňujú. Zorganizovali integračný poznávací výlet slovenských i ukrajinských seniorov, najmä babičiek, u ktorých pri návštevách haly videli, že sú na hranici chudoby. Zároveň chceli v ukrajinčine informovať o svojich aktivitách (otváracie hodiny haly, Dobrotrh 25.6. účasť na podujatí Aby ľudia

l'ud'om pomáhali 2023, výlet seniorov a pod.). Výsledkom projektu bol komfortnejší prístup k pomoci, zlepšenie usporiadania, skladovania, manipulácia s vecami, potravinami, obnovenie a doplnenie mobiliáru vhodného aj na integračné aktivity, obrusovanie hrán, vzájomná otvorenosť, pochopenie, spoločné podujatia s cieľom lepšieho sociálneho začlenenia do komunity, spoznania sa. Grant použili na cestovné náklady na výlet seniorov + občerstvenie a obed, materiálne zabezpečenie miesta humanitárnej pomoci, vstupenky na kultúrne podujatia...

16. Spoznaj svojho suseda – ŠOK, o.z. – 2 300 €

ŠOK o.z. pripravilo na Klokočine sériu letných kultúrno-spoločensko-pohybových aktivít, do prípravy ktorých priamo zapojilo členov sídliskovej komunity, aby mali príležitosť spoznať sa. Projekt bol zameraný aj na ukrajinských odídencov a ich kultúru, aby sme si navzájom lepšie porozumeli. Výsledkom projektu štyri komunitné dni. Špeciálny dôraz bol kladený na predstavenie ukrajinského prvku, ako kultúry našich nových dočasných, či trvalých susedov. Pripravili dve celovečerné premietania filmov (z ktorých 1 malo zameranie na odídencov), multišportový deň (so zapojením ukrajinských športovcov, či predcvičovateľov) a 2 rodinné "teambuildingy", na ktorých predstavilo výstavu kresieb ukrajinských detí na špecifickú tému (ich vnímanie života medzi nami). Očakávaným výsledkom bolo preto zlepšenie stavu poznania sa l'udí žijúcich v komunitе, ktorých spájali jednak systematickým oslovením pred konaním podujatia, ale aj náhodných okoloidúcich prostredníctvom samotných aktivít projektu. Podujatia boli realizované v Parku pod Borinou na Klokočine. Grant sa využil na honoráre pre predcvičovateľov, animátorov, zvukára, občerstvenie, medaile za súťaže, stojany a klap rámy na výtvarnú prehliadku, nájom skákacích prvkov pre deti, doplnkovú ozvučovaciu techniku, materiál k pohybovým hrám.

17. Empatia umením – integračné aktivity Asociácie Divadelná Nitra pre ukrajinských odídencov v Nitre – Asociácia Divadelná Nitra – 3 000 €

Projekt reagoval na nové výzvy, ktorým čelila súčasná spoločnosť v súvislosti s vojnou na Ukrajine. V prvom rade na potrebu integrácie a podpory zraniteľnej komunity ukrajinských odídencov, v druhom rade na potrebu zamedzenia silnejúcej polarizácie a xenofóbie. Projekt Empatia umením spočíval v realizácii viacerých kultúrno-spoločenských aktivít zameraných na integráciu početnej skupiny ukrajinských odídencov v Nitre a okolí, na ich prepájanie s majoritou a šírenie povedomia o hodnote tolerancie a empatie. Výstupy projektu boli vytvárané s cieľom sprostredkovať pozitívne impulzy, prepájať rôznorodé skupiny a zdieľať spoločné príbehy a zážitky prostredníctvom umenia. Zahŕiali pravidelné podujatia, ako: Tančiareň SVET, Diskusie o inakosti: Kde sa rodí nenávist, Tvorivé soboty nielen pre deti a tandemové dobrovoľníctvo (min. 15 podujatí v centre bodK7). Grant sa využil na honoráre pre lektorov a moderátora diskusií, materiál k workshopom, ubytovanie pre lektorov tančiarí a hostí diskusie.

18. Tu žijem, spievam, hrám... – OZ Rosinček – 3 000 €

Cieľom projektu bolo zorganizať večerný koncert podporený projekciou, náladovým osvetlením a pestrým programom od najmenších detí, hrajúcich sóla, po dospelých hrajúcich v zoskupeniach a orchestroch so začlenením detí z Ukrajiny a centra pre rodiny. Na javisku spojili ukrajinské deti s

deťmi slovenskými, ktoré spoločným muzicírovaním vytvorili originálny hudobný program, za sprievodu detí z literárno-dramatického odboru v dvojjazyčnom moderátorskem vstupe a priblížili v diskusii o umení ich obľúbených umelcov, knihy, skladby, hudobné skupiny, nástroje, s cieľom vzájomného spoznávania sa. V hľadisku privítali rodičov a dôchodcov z Ukrajiny. Grant použili na prenájom pódia 8x10m a zvukovo-svetelnej techniky.

19. Hidepark pre Ukrajinu – TRIPTYCH, o.z. – 3 000 €

Hidepark Nitra je nezávislé kultúrno-komunitné centrum. Okrem organizovania rôznorodých podujatí poskytuje bezplatne, či za dobrovoľný príspevok využívanie prednej časti areálu, ktorá zahŕňa verejné ohniská, grily, workout, pumptrack, U-rampu a detské ihrisko. Po začiatku vojny na Ukrajine začali Hidepark navštevovať odídenci z Ukrajiny, najmä za účelom bezplatného využívania predného areálu. Postupne však priestor objavovali aj ďalšie skupiny odídencov, pričom cez víkendy sa zúčastňovalo 100 - 150 ľudí z Ukrajiny. Táto skutočnosť so sebou prináša nielen ekonomickú príťaž v materiálno-technickom zmysle, s vyššími nákladmi na prevádzku priestoru (vývoz odpadu, prenájom chemických toaliet, upratovanie areálu správcom, opotrebovanie/ničenie grilov), ale aj príležitosť dosiahnuť inklúziu týchto nových občanov Nitry do miestneho života a života centra Hidepark. Limitom OZ TRIPTYCH v tomto smere bol nedostatok financií na koordináciu tejto práce. Cieľom bolo spojiť sa s organizáciou COMIN, ktorá prostredníctvom svojich dobrovoľníkov a zamestnancov pomohla nastaviť procesy práce s odídencami a zároveň priamo v priestore cez víkendy pomáhala zabezpečovať inklúziu prostredníctvom poradenstva odídencom a prostredníctvom plánovaných workshopov. Grant použili na honorár pre koordinátora aktivít pre ukrajinských odídencov, lektora tvorivých dielní, prenájom chemických toaliet, elektrinu, prenájom pozemku, materiál na aktivity, kúpu grilov a vývoz odpadu.

20. Zvýšenie dostupnosti denných táborov pre ukrajinské deti – Vages-grow, n.o. (Jazyková škola VAGeS) – 2 700 €

Zmiešané denné tábory slovenských a ukrajinských detí v Jazykovej škole VAGeS (Vages-grow, n.o.) boli výbornou možnosťou ako napomôcť hlbšej integrácii ukrajinských detí do slovenskej spoločnosti a zlepšenie ich jazykovej vybavenosti. Zároveň to bola príležitosť ako vhodným výchovným pôsobením na všetky zúčastnené deti prispiť k budovaniu otvorenejšej, rešpektujúcej komunité s dobrou, nenásilnou interkultúrnou komunikáciou. Projekt umožnil 15 ukrajinským deťom, ktoré by si to inak nemohli dovoliť, zúčastniť sa zabehnutých denných táborov v Jazykovej škole VAGeS, čím získali nové priateľstvá, znalosti a zručnosti. Denné tábory boli určené pre deti vo veku 5 až 12 rokov. Organizované boli 4 behy denného cudzojazyčného tábora pre deti od 6 do 12 rokov, na ktorých sa zúčastnilo spolu cca 80 detí, a jeden beh tábora pre deti od 5 do 6 rokov, kde sa zúčastnilo do 10 detí. Celkovo sa teda tábora zúčastnilo asi 90 detí. Grant bol využitý na honoráre pre jazykového lektora na týždeň, vedúcu tábora, lektorku interkultúrneho učenia, materiál na aktivity, stravu a pitný režim pre 15 detí z Ukrajiny, kancelársky materiál a propagáciu.

DRUHÉ KOLO VÝZVY

Dia komunita – sladké deti – KlauDIA, o.z. – 3 000 €

OZ KlauDIA pomáha deťom s diabetom a dia rodinám zaradiť sa do bežného života a učia deti, rodiny i školské prostredie bezpečne zvládať celoživotné ochorenie bez zbytočného vzniku akútnych/život ohrozujúcich i chronických komplikácií tak, aby deti neboli vylúčené z vrstvovníckeho kolektívū a mohli sa venovať svojim záujmom. Pravidelne organizujú integračno – edukačné podujatia pre dia komunitu, ale i širokú verejnosť a s mobilnou výjazdovou skupinou profesionálov realizujú včasné intervenciu prostredníctvom terénej činnosti. Zraniteľnej komunité poskytujú nepretržitú sociálnu oporu – v DIA klube zabezpečujú, aplikujú a zdieľajú namerané dátá prostredníctvom moderných technológií - glykemického monitoringu, ktorý je bezbolestný a efektívny, ale pre veľkú časť detí v SR i deti vojnových utečencov nedostupný a finančne náročný. Pri jazykovej bariére v ťažkých životných obdobiach, je riziko sociálneho vylúčenia oveľa výraznejšie, preto v rámci komunitnej práce podávajú pomocnú ruku tým najzraniteľnejším a pomáhajú ich zaradiť do plnohodnotného spoločenského života bez zbytočných zdravotných rizík. Cieľom projektu sú okrem iného pravidelné aktivity, ktoré realizujú - VČASNÁ INTERVENCIÁ, NUTRIČNÁ AKADÉMIA, DIA TAŠKA V ŠKOLÁCH, DIA KLUB , DIA TAŠKA v zdravotníckych zariadeniach + balíčky pomoci pre rodiny. Cieľom projektu boli pravidelné aktivity, ktoré realizovali: VČASNÁ INTERVENCIÁ, NUTRIČNÁ AKADÉMIA, DIA TAŠKA V ŠKOLÁCH, DIA KLUB, DIA TAŠKA v zdravotníckych zariadeniach + balíčky pomoci pre rodiny. Cieľovou skupinou projektu bolo približne 200 rodín, ktoré sa z dôvodu zdravotného oslabenia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo chronickej choroby člena rodiny dostali do nepriaznivej životnej situácie s rizikom sociálneho vylúčenia, vrátane 10-12 rodín ukrajinských odídencov. V Nitre a okolí evidovali viac ako 100 školopovinných detí s diabetom, ktoré sa pravidelne zúčastňovali edukačno-integračných podujatí a komunitných podujatí, pričom rodiny vojnových utečencov spoločne s marginalizovanými skupinami. Zo grantu zakúpili senzory na glykemický monitoring (13 ks), systém okamžitého monitorovania glukózy – čítačku (10 ks), notebooky (2 ks), produkty s čokoládou bez cukru, dia tašky a edukačné hračky.

Podpora umeleckého vzdelávania UA detí na slovenskej ZUŠ – Základná umelecká škola Jozefa Rosinského v Nitre – 3 000 €

ZUŠ Jozefa Rosinského je školou, ktorá už 95 rokov poskytuje základné umelecké vzdelávanie vo všetkých umeleckých odboroch – hudobnom, výtvarnom, tanečnom, literárno-dramatickom a audiovizuálnej a multimedialnej tvorbe, v skupinovej a individuálnej forme vyučovania. Škola rozvíja talenty detí a formuje estetické cítenie a vkus mladých ľudí. Kúpou hudobných nástrojov chceli pomôcť ukrajinským deťom, ktoré nevlastnili hudobný nástroj a chceli sa vzdelávať na ich škole. Hudobné nástroje, na ktorých sa deti učili hrať, boli potrebné pri

vyučovaní, ale i pri samotnej príprave na vyučovanie. V škole zabezpečili triedy, ktoré slúžia na samotnú prípravu – cvičenie ukrajinských detí, ktoré nemali vytvorené doma takéto podmienky. V škole mali možnosť spoločného muzicirovania v komorných zoskupeniach a orchestroch.

Systematická príprava na vyučovanie je dôležitá pre ich osobnostný umelecký rast.

Zakúpením hudobných nástrojov chceli teda zabezpečiť vyučovanie, organizovanie uměleckých aktivít, workshopov, interpretačných seminárov, otvorených hodín.... Projekt bol určený pre prihlásené deti, ktoré nastúpili do základného štúdia na uměleckej škole do hudobného odboru. Najviac ukrajinských detí v hudobnom odbore malo študijné zameranie - hru na klavír. Z tohto dôvodu bolo najvhodnejším hudobným nástrojom model v podobe digitálneho piana, ktoré je možné prevážať. Piano môžu využívať aj ako sprievodný nástroj pre ostatné sólové nástroje, počas tanecných vystúpení, v kapelách a komornej hre. Digitálne piano využívali aj pri vyučovaní kolektívnych hudobno-teoretických predmetov. V hre na gitare majú osem detí a tri deti hrajú na dychových nástrojoch. Taktiež majú žiakov aj v speváckom zbere, v hre na akordeóne, v hre na basovej gitare, bicích nástrojoch, zobcovej flaute, husliach. Grant použili na zakúpenie digitálneho pianu.

[Podpora uměleckého vzdelávania UA detí na slovenskej ZUŠ – MODERGYM, o.z. – 3 000 €](#)

Činnosťou OZ MODERGYM je podpora oddielu modernej gymnastiky v Nitre z pohľadu materiálneho a technického zabezpečenia, organizovanie dobrovoľníckej činnosti súvisiacej s fungovaním oddielu modernej gymnastiky, organizácia športových podujatí.

Cieľom projektu bolo podporiť inklúziu ukrajinských moderných gymnastiek rôznych vekových skupín a výkonnostných kategórií formou poskytnutia zvýhodnených podmienok na športovanie – tréningové podmienky, účasť na súťažiach, organizácia kontrolných pretekov, nákup gymnastického oblečenia a náčinia, organizácia podujatí priamo i nepriamo súvisiacich s modernou gymnastikou na podporu komunitného života – súťaže, gymnastický bazár, rodičovské „mixy“. Počet moderných gymnastiek z Ukrajiny neustále narastá a ich snaha o zaradenie do športovej komunity paralelne silnie. Zámerom predkladateľov bolo uľahčiť inklúziu ukrajinských športovcov do oddielu modernej gymnastiky naprieč všetkými vekovými skupinami – od najmladších 4-ročných prípraviek až po seniorské reprezentantky. Cieľovou skupinou projektu boli moderné gymnastky, trénerky a dobrovoľníčky z Ukrajiny – spolu 20 účastníkov projektu (v tom čase 17 UA gymnastiek a 3 trénerky z UA). Z grantu pre ne zakúpili športový set – výkonnostná gymnastika, športový set – gymnastika pre prípravky, gymnastické náčinie (švihadlo, lopta, obruč, kužeľe, stuha, tréningová kocka, závažia, stahovacia guma, špičky).